

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС ЕРГОНОМІКА 2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач:

Юрчишин Галина Миколаївна

+ 380679995003, galina.urchyshyn@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ «ЕРГОНОМІКА»

Завдання вивчення дисципліни конкретизуються відповідно до спеціальності і впливають із поставленої мети: розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя. Вміти самостійно вчитися, опанувати нові знання і вдосконалювати навички роботи системи «людина- обладнання-середовище»(Л-О-С), вимірювальною технікою та прикладним програмним забезпеченням.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	5 (150 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	40
Практичні	10
Самостійна робота	100

Семестр 7, 8 – 2 год/тиж.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей згідно стандартів вищої освіти першого(бакалаврського) рівня:

1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2. Володіння фаховою термінологією, теорією і методикою декоративного мистецтва.
3. Засвоєння студентом вміння синтезувати ергономічні вимоги й рекомендації системи

«людина-обладнання-середовище»(Л-О-С) з врахуванням людського фактора і інженерної психології на основі науково- методичного підходу; реалізувати проект ергономічного забезпечення.

Вивчення основних положень ергономіки, як важливої складової організації праці на підприємстві, обумовило актуальність розробки і впровадження навчальної дисципліни у програму підготовки фахівців ОП «Декоративне мистецтво».

У результаті вивчення дисципліни «Ергономіка» студенти повинні

знати:

- теоретичні та методологічні основи сучасної ергономіки, її зв'язки з іншими науками та видами людської діяльності;
- принципи організації систем «людина- обладнання-середовище»(Л-О-С) та її структуру;
- ергономічні властивості та ергономічні показники систем «людина- обладнання- середовище»(Л-О-С) при проектуванні творів декоративного мистецтва;
- ергономічні принципи та методи цих систем.

вміти:

- самостійно виконувати антропометричні та психофізіологічні дослідження;
- прогнозувати (встановлювати) контингент користувачів і використовувати його показники під час проектування творів декоративного мистецтва;
- керуватися ергономічними вимогами у практичній діяльності;
- прогнозувати та оцінювати розподіл функцій між людиною і технікою у систем оператор-машина-середовище (СОМС);
- користуватися нормативною документацією з ергономіки під час проектної діяльності (стандартами, інструкціями, рекомендаціями).

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ
VII СЕМЕСТР

**МОДУЛЬ 1. Загальні відомості. Фізичні властивості тіла людини.
Змістовий модуль 1. Зміст і завдання ергономіки.**

(12 год. лекційних + 3 год. практичних + 30 год. самостійної роботи)

Тема 1. Ергономіка в структурі перетворювальної діяльності людини.

Тема 2. Основні положення ергономічної біомеханіки.

Тема 2. Методи і засоби ергономічних досліджень. Соматографія.

Тема 3. Естетичні умови праці.

Тема 4. Орієнтація, положення і пози тіла. Моторика.

Змістовий модуль 2. Ергономічні вимоги до проєктування творів декоративного мистецтва.

(12 год. лекційних + 3 год. практичних + 30 год. самостійної роботи)

Тема 5. Функціональні розміри предметного середовища.

Тема 6. Класифікація ергономічних параметрів.

Тема 7. Функціональні розміри для майстерень декоративного мистецтва.

Тема 8. Функціональні розміри побутових меблів.

VIII СЕМЕСТР

МОДУЛЬ 2. Пізнавальні процеси.

Змістовий модуль 3. Класифікація процесів сприйняття.

(8 год. лекційних + 2 год. практичних + 20 год. самостійної роботи)

Тема 9. Значення кольору для виробничої діяльності людини.

Тема 10. Сенсорно-перцептивні процеси. Особливості сприйняття простору.

Тема 11. Поняття про гостроту зору, бінокулярний зір.

Змістовий модуль 4. Робоче середовище і організація робочого місця.

(8 год. лекційних + 2 год. практичних + 20 год. самостійної роботи)

Тема 12. Визначення і розрахунок параметрів робочого місця.

Тема 13. Ергономічні вимоги до меблів.

Тема 14. Обладнання і організація житлового середовища.

Тема 15. Комфортне перебування людини в архітектурному середовищі.

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (залік) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни, є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час заліку. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів.

Поточний контроль								Підсумковий контроль
Модуль I								Залік
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	
10	9	10	9	9	9	9	10	25
Модуль II								Залік
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4				
T 9	T 10	T 11		T 12	T 13	T 14	T 15	
10	11	10		11	11	11	11	25
Додаткові бали								
Відвідування занять 3								
Творча позанавчальна діяльність 3								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем)

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Аналіз джерела проектування	Студент ґрунтовно досліджує, аналізує, проявляє вміння, володіє матеріалом, грамотно проводить аналіз, використовує набуті знання тощо. Самостійно виконує антропометричні та психофізіологічні дослідження.
Варіативне ескізування	Грамотно прогнозує (встановлювати) контингент користувачів та характеристик ергономіки і використовує його показники під час проектування творів декоративного мистецтва.
Виконання творчих ескізів	Фахово керується ергономічними вимогами у практичній діяльності. Прогнозує та оцінює розподіл функцій між людиною і технікою у системі оператор-машина-середа (СОМС);
Проектне рішення	Проектування складних об'єктів, користуючись нормативною документацією з ергономіки під час проектної діяльності (стандартами, інструкціями, рекомендаціями).
Самостійна робота	у художньому проектуванні осмисленого синтезу художньо-композиційного рішення об'єкту з вимогами ергономіки

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Вичерпне розкриття змісту завдання. Засвоєння викладеного теоретичного матеріалу в повному обсязі. На високому рівні виконання всіх етапів навчального завдання, що передбачає використання набутих практичних навиків та вмінь. Ґрунтовне застосування особливостей технологічного процесу виконання роботи. Творчий індивідуальний підхід у виборі композиційних засобів та грамотне використання норматив ергономіки. Самостійний вибір способів виконання роботи. Вільне застосування необхідного програмного забезпечення та інструментів при

			виконанні творчих завдань. Відповідними технічними засобами вираження композиційної єдності завдання. Висока акуратність виконання й якісне оформлення роботи.
Добре	74-89	BC	Розкриття змісту завдання та вирішення поставленої проблеми, керуючись ергономічними вимогами у практичній діяльності. Вміти прогнозувати та оцінювати розподіл функцій між людиною і технікою у систем оператор-машина-середовище (СОМС). Виявлення системних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань. Стійкі практичні навички, але при виконанні допущені незначні технологічні помилки. Відтворення творчого задуму недостатньо відповідає поставленому завданню. Вміння користуватися основними виражальними засобами проектної графіки. Здатність до самостійного опрацювання практичних завдань.
Задовільно	60-73	D	Недостатнє розкриття змісту ергономічних завдань. Виявлення знань навчального матеріалу на достатньому рівні для подальшого вивчення фахової дисципліни. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, проте студент спроможний виправити їх за допомогою викладача. Невизначеність графічної мови виконання завдання. Недостатня охайність виконання роботи. Поверхнева обізнаність основної та додаткової літератури.
Незадовільно	35-59	FX	Часткове засвоєння навчального матеріалу, недостатньо сформовані практичні навички та вміння. Невиконання завдань в повному обсязі. Практичні роботи містять суттєві помилки, які потребують подальшого усунення. Відсутність образно-графічної та композиційної виразності завдання. Можливе повторне складання курсу.
Незадовільно	0-34	F	Незасвоєння більшої частини програмового матеріалу, невпевнене володіння основними термінами та поняттями. Що передбачені навчальним курсом. Значні помилки в практичних завданнях. Не володіння відповідними вміннями й навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.

Література для вивчення дисципліни

1. Практикум з курсу «Безпека життєдіяльності»: для студентів вищих навчальних закладів / В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.; За ред. проф. В.В. Березуцького – Х.: Факт, 2005. – 168 с.
2. Ергономіка. Навчально-методичний посібник/Гервас Ольга Геннідівна.–Умань: видавничо-поліграфічний центр «Візаві».- 2011. – 130с.
3. ЕРГОНОМІКА: методичні рекомендації до вивчення курсу для

студентів денної та заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», галузі знань: 0305 «Економіка і підприємництво», напрямку підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці»/Укл. Липчанський В.О., Тушевська Т.В. - Кіровоград: КНТУ, 2015. – 64 с.

4. Н.Д. Карапузова, Є.А. Починок, В.М. Помогайбо. Основи педагогічної ергономіки. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Київ «Академвидав» 2012-200 с.

5. Гервас О.Г. Ергономіка. Навчально-методичний посібник / Гервас

Ольга Геннідіївна. – Умань: видавничо-поліграфічний центр «Візаві». 2011. – 130с.

ВИКЛАДАЧ:

Юрчишин Галина Миколаївна, професор кафедри декоративного мистецтва КДІДМ, професор, Заслужений архітектор України.

Авторка наукових публікацій, підручників, монографій, член-кореспондент Академії наук, галузь наукового зацікавлення – декоративне мистецтво у синтезі з архітектурним середовищем.